

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS
The Development of Quality Assurance Systems within Educational Institutions
with the 3PPS Supervision Process

รับบทความ	23/11/2022
แก้ไขบทความ	21/02/2023
ยอมรับบทความ	14/03/2023

ปรียา สงค์ประเสริฐ¹
Preeya Songprasert

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS และ 2) ศึกษาผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำนวน 40 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียนในสังกัดที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 4 ประจำปีงบประมาณ 2565 โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 2 ท่าน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แบบนิเทศตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หลังการใช้กระบวนการนิเทศแบบ 3PPS มีค่าสูงกว่าก่อนการใช้กระบวนการนิเทศแบบ 3PPS อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายใน การประกันคุณภาพการศึกษา กระบวนการนิเทศ

¹ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

Abstract

The objectives of this research were; 1) to comparison knowledge and understanding of the process to development of the quality assurance system within the school's educational institutions after used the 3PPS supervision process. 2) to study the results of the development of the quality assurance system within the school's educational institutions. Under the office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 1.

The samples used in this research study were schools under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1, for 40 schools, from the schools under the jurisdiction that have been assessed for external quality, round 4, the fiscal year 2022. Assign 2 respondents per school namely administrators and teachers responsible for educational quality assurance work. The tool used to collect data was the assessment of knowledge and understanding of quality assurance within the educational institution. A supervision form according to the implementation of internal quality assurance in educational institutions using the 3PPS supervision process.

The results show that 1) The administrators and teachers in charge of educational quality assurance have higher knowledge and understanding of the development of quality assurance systems within educational institutions. After the development of quality assurance systems within educational institutions through the 3PPS supervision process 2) The schools under Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Office 1 have a quality assurance process within the school. Overall, at the highest level.

Keywords: *internal quality assurance, education quality assurance, supervision process.*

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม (เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ, 2545) คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพคนที่เป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาในบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน รูปแบบการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในระบบ

ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561 ก)

สถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากรหรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กร ที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561 ข: 1)

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาดังกล่าว โดยได้กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในการพัฒนาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561 ก: 87) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีกระบวนการดังนี้ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กฎกระทรวงกำหนดในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) จัดส่งให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับ ดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรงและนำผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงในการรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกจากหน่วยงานภายนอก ดังนั้น เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือโรงเรียนในสังกัด ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามบริบทเพื่อสร้างเป้าหมาย

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อเชื่อมโยงสู่การประเมินคุณภาพภายนอกด้วย ผู้วิจัยในฐานะศึกษานิเทศก์ ซึ่งรับผิดชอบงานประกันคุณภาพสถานศึกษาได้พัฒนากระบวนการนิเทศแบบ 3PPS ซึ่งมีองค์ประกอบครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษา และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญว่าสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ ดังนั้น จึงได้นำกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS มาใช้เพื่อศึกษาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

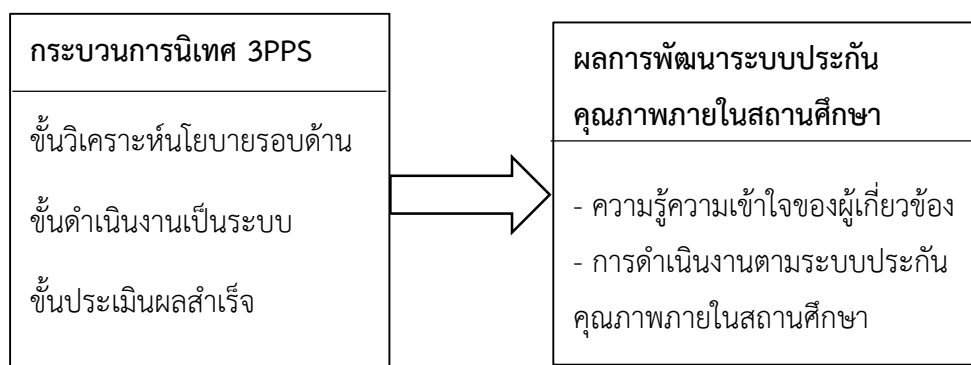
1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้การวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร และครูงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 109 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 40 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากโรงเรียนในสังกัดที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 4 ประจำปีงบประมาณ 2565 โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 2 ท่าน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย



นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา
2. ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง องค์กรประกอบที่สถานศึกษาร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและหน่วยงานต้นสังกัดร่วมกันดำเนินการ เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐาน ที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา
3. กระบวนการนิเทศ หมายถึง ขั้นตอน หรือกระบวนการดำเนินการเพื่อติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา แก้ปัญหา และประเมินผลการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
4. กระบวนการนิเทศแบบ 3PPS หมายถึง ขั้นตอน หรือกระบวนการดำเนินการเพื่อติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา แก้ปัญหา และประเมินผลการดำเนินการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นวิเคราะห์นโยบายรอบด้าน ขั้นดำเนินงานเป็นระบบ ขั้นประเมินผลสำเร็จ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา

อุทุมพร จามรมาน (2544: 1) ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การให้หลักฐาน ข้อมูลแก่ประชาชนว่าบุคคลในโรงเรียนทำงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียน และสาธารณชน มีความมั่นใจในคุณภาพของนักเรียน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2562: 7) ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การสร้างมาตรฐานของการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม

จากแนวคิดของนักวิชาการการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็น การสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยการวางแผนอย่างเป็นระบบ การดำเนินงานตามแผน และการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาต่อไป

1.2 ประเภทของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2554: 43) ได้แบ่งประเภทของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1.2.1 การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (Internal Quality Assurance) หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายใน โดยวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นการปฏิบัติโดยบุคลากรของสถาบันการศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันศึกษานั้น ๆ

1.2.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก (External Quality Assurance) หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

โดยสรุปแล้วการประกันคุณภาพการศึกษาแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นการติดตาม ตรวจสอบของสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาเองโดยการดูแลจากต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งเป็นการติดตาม และตรวจสอบจากหน่วยงานประเมินภายนอก

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา

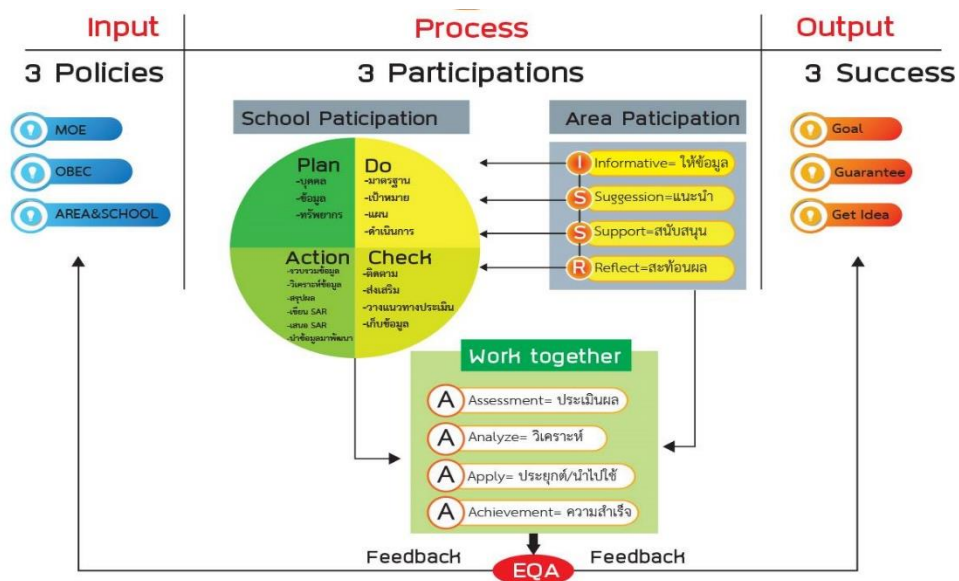
ความหมายของการนิเทศการศึกษา

สัจด์ อุทรานันท์ (2530: 7) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกันของครู และผู้นิเทศเพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้การนิเทศศึกษาก็เป็นกระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศเพื่อพัฒนาการสอนของครู อันจะส่งผลที่ดีขึ้นของนักเรียนโดยตรงไปสู่ผลการเรียนรู้

รัตนาน นครเทพ (2552: 19) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษารวมถึงการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน หรือการให้ความช่วยเหลือครูในด้านต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ ทำให้ครูมีความพึงพอใจ มีกำลังใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐาน และส่งผลให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย อีกทั้งผ่านการประเมินทั้งภายในและภายนอก

สรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการจัดกิจกรรมระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพเพิ่มขึ้นและบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

กระบวนการนิเทศแบบ 3PPS



ภาพที่ 1 กระบวนการนิเทศ 3PPS

กระบวนการนิเทศแบบ 3PPS เพื่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์นโยบายรอบด้าน เป็นการรับทราบแนวปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงการ
2. ขั้นดำเนินงานเป็นระบบประกอบด้วย

2.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประกอบด้วยกระบวนการทำงานด้วยระบบ PDCA

2.2 การนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด เป็นกระบวนการนิเทศติดตาม และแนะนำช่วยเหลือการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจากต้นสังกัด

2.3 การเชื่อมโยงข้อมูลสู่การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นกระบวนการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยมีกระบวนการ

2.4 ขั้นการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยคณะผู้ประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) องค์การมหาชน

3. ขั้นประเมินผลความสำเร็จ เป็นขั้นตอนสรุปภาพความสำเร็จหลังจากการดำเนินงานไปในแต่ละรอบปีและรอบประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

2. กำหนดกลุ่มตัวอย่างการศึกษาวิจัยโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากโรงเรียนในสังกัดที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอกในปีการศึกษา 2565 จำนวน 41 โรงเรียน

3. ประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจด้านการดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS แก่สถานศึกษาในสังกัด

4. การเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS มีขั้นตอนดังนี้

4.1 ขั้นวิเคราะห์นโยบายรอบด้าน เป็นการให้ความรู้ผ่านการอบรม และช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ แก่ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้กลุ่มตัวอย่าง

ทำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนการเข้ารับการพัฒนาด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 30 ข้อ และหลังการพัฒนาให้ทำแบบทดสอบฉบับเดียวกันซึ่งผู้วิจัยได้พิมพ์สลับข้อคำถามใหม่อีกครั้ง

4.2 ขั้นตอนงานเป็นระบบ ประกอบด้วย กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ และการรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือแบบตรวจสอบการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาในการเก็บข้อมูลทักษะการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 40 โรงเรียน โดยใช้เครื่องมือนิเทศเมื่อโรงเรียนดำเนินการตามระบบ PDCA ของโรงเรียนเรียบร้อยแล้ว

4.2.1 การดำเนินงานของโรงเรียนดำเนินการตามกระบวนการ PDCA ดังนี้

1) ขั้นวางแผน (Plan) ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย การให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่บุคลากร การแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี วิเคราะห์สังเคราะห์ แผนระดับต่าง ๆ

2) ขั้นตอนการ (Do) ได้แก่ ขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและเป้าหมายโดยกำหนดโครงการหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด

3) ขั้นตรวจสอบ (Check) ได้แก่ กระบวนการ นิเทศ ติดตาม ดูแลให้คำปรึกษาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา วางกรอบการประเมิน และจัดเก็บข้อมูล โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ดำเนินการประเมินคุณภาพระหว่างการทำงานภาคเรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างการทำงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

4) ขั้นการดำเนินงานให้เหมาะสม (Action) ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานตามมาตรฐาน วิเคราะห์ หาจุดเด่น จุดด้อย จุดควรพัฒนา และแนวทางการยกระดับคุณภาพในปีต่อไป

4.2.2 การดำเนินการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยการนิเทศติดตาม เพื่อติดตามตรวจสอบ แนะนำช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน และแก้ปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่

1) การนิเทศติดตามและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานในรูปแบบต่าง ๆ

2) การดำเนินการเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสู่การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นกระบวนการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก

4.2.3 ขั้นการรับการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยคณะผู้ประเมินจาก สมศ. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

4.3 ขั้นประเมินผลสำเร็จ เป็นขั้นตอนสรุปภาพความสำเร็จหลังจากการดำเนินงานไปในแต่ละรอบปีและรอบประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไป ได้แก่ การบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐาน ผลการประเมินคุณภาพภายนอก การมีข้อมูลที่ถูกต้องในการเป็นฐานข้อมูลต่อไป

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทางสถิติ และจัดทำสรุปรายงานผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการวัดความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ก่อนและหลังการใช้กระบวนการนิเทศแบบ 3PPS กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและครู

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ผู้บริหาร						
ก่อนเรียน	30	17.68	2.63	439	5147	24.77*
หลังเรียน	30	28.65	1.27			
ครู						
ก่อนเรียน	30	14.93	4.13	539	7927	18.05*
หลังเรียน	30	28.40	1.43			

n = 40 df = 39

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการวัดความรู้ความเข้าใจ ด้านกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน พบว่าคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา หลังการใช้กระบวนการนิเทศแบบ 3PPS มีค่าสูงกว่าก่อนการใช้กระบวนการนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 40 คน พบว่าคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา หลังการใช้กระบวนการนิเทศแบบ 3PPS มีค่าสูงกว่าก่อนการใช้กระบวนการนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการพัฒนาระบบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้วยกระบวนการนิเทศ 3PPS ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการพัฒนาระบบการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 ด้วยกระบวนการนิเทศ 3PPS ขั้นการวางแผน

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
ขั้นวางแผน				
1	การให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรฯ	4.68	0.51	มากที่สุด
2	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพ	4.81	0.70	มากที่สุด
3	การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี	4.68	0.43	มากที่สุด
4	วิเคราะห์ผลการประเมินภายนอกย้อนหลัง	4.82	0.24	มากที่สุด
5	วิเคราะห์ สังเคราะห์ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.78	0.26	มากที่สุด
6	มีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน	4.88	0.32	มากที่สุด
7	เตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรฯ	4.65	0.60	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.76	0.44	มากที่สุด
ขั้นดำเนินการ				
1	กำหนดมาตรฐานการศึกษาตามประกาศ สพฐ.	5.00	0.00	มากที่สุด
2	กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมตามบริบท	4.74	0.24	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการพัฒนาระบบการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1
ด้วยกระบวนการนิเทศ 3PPS ขั้นการวางแผน (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
3	ประกาศมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	4.86	0.34	มากที่สุด
4	จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายสู่การปฏิบัติ	4.88	0.46	มากที่สุด
5	กำหนดแนวทางดำเนินการ ที่ชัดเจน	4.80	0.64	มากที่สุด
6	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและเป้าหมาย	4.78	0.66	มากที่สุด
7	ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.68	0.62	มากที่สุด
8	ส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวก	4.71	0.46	มากที่สุด
9	การติดตามตรวจสอบ ประเมินผล ระหว่างการดำเนินงาน	4.64	0.72	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.79	0.46	มากที่สุด
ขั้นตรวจสอบ				
1	นิเทศ ติดตาม ดูแล ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา	4.68	0.6	มากที่สุด
2	วางกรอบการประเมิน และ จัดเก็บข้อมูล โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	4.80	0.73	มากที่สุด
3	ดำเนินการประเมินคุณภาพภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.66	0.62	มากที่สุด
4	ให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง	4.84	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.75	0.66	มากที่สุด
ขั้นการประเมินและให้ข้อมูลย้อนกลับ				
1	รวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานตามมาตรฐาน	4.67	0.48	มากที่สุด
2	นำข้อมูลที่ได้มา ตรวจสอบเพื่อจัดทำรายงาน	4.86	0.36	มากที่สุด
3	วิเคราะห์ข้อมูลตามมาตรฐาน	4.90	0.30	มากที่สุด
4	ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย	4.92	0.30	มากที่สุด
5	วิเคราะห์ สังเคราะห์หาจุดเด่น จุดควรพัฒนา	4.60	0.51	มากที่สุด
6	การศึกษาและจัดทำแนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป	4.57	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการพัฒนาระบบการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1
ด้วยกระบวนการนิเทศ 3PPS ขั้นการวางแผน (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
7	จัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
8	เสนอรายงานการประเมินตนเองต่อต้นสังกัด	5.00	0.00	มากที่สุด
9	นำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาการศึกษาในปีต่อไป	4.90	0.30	มากที่สุด
10	ปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมาย	4.53	0.48	มากที่สุด
		4.79	0.32	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.77	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการพัฒนาระบบการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ด้วยกระบวนการนิเทศ 3PPS ขั้นการวางแผน ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าประเด็นที่มีการดำเนินการมากที่สุด ได้แก่ มีการกำหนดปฏิทินชัดเจนในการดำเนินงาน ซึ่งมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, $SD = 0.32$)

ขั้นตอนการ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, $SD = 0.46$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าประเด็นที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาตามประกาศ สพฐ. และประกาศมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5$, $SD = 0.00$)

ขั้นการตรวจสอบ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, $SD = 0.66$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าประเด็นที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างการทำงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, $SD = 0.67$)

ขั้นประเมินและให้ข้อมูลย้อนกลับ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, $SD = 0.32$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าประเด็นที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา และการเขียนรายงานการประเมินตนเองเสนอต่อต้นสังกัด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$)

ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, $SD = 0.47$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าขั้นตอนที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ขั้นตอนการดำเนินการ และขั้นการประเมินและให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, $SD = 0.46$ และ $\bar{X} = 4.79$, $SD = 0.32$)

อภิปรายผล

ผลการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า หลังการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS ผู้บริหาร และครูมีความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS มีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามหลักทฤษฎีเชิงระบบ (system approach) คือ การจัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่รวมกันอยู่ในโครงการหรือขบวนการนั้นเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่ใช้ในการวางแผนและดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ Schoderbe, Schoderbek & Kefalas (1990: 6-10) ที่กล่าวว่าการแก้ปัญหาในปัจจุบัน จำเป็นต้องมองที่ระบบมากกว่าพิจารณารายละเอียดของแต่ละปัญหา และนอกจากนี้พบว่ากระบวนการนิเทศแบบ 3PPS มีองค์ประกอบที่ครอบคลุมรายละเอียดการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และมีประสิทธิผล เช่นเดียวกับการวิจัยของ พระสุรชัย สุรชโย (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษาประกอบไปด้วย 1) ปณิธาน วัตถุประสงค์ เอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ 2) ผู้นำและการบริหารจัดการ 3) กลยุทธ์ 4) ลูกค้า/ผู้เรียน 5) บุคลากร 6) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 7) ข้อกำหนดของหลักสูตร 8) โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร 9) กิจกรรมพัฒนาบุคลากร 10) การสนับสนุนผู้เรียน 11) สิ่งสนับสนุนและอำนวยความสะดวก 12) การประกันคุณภาพกระบวนการเรียนและการสอน 13) ข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมและความสัมพันธ์กับชุมชน/สังคม 14) ผลผลิต/ผลลัพธ์ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยระดับอุดมศึกษา ทั้ง 14 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีผลการพัฒนาตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก กระบวนการนิเทศแบบ 3PPS มีการดำเนินการที่ชัดเจน และเป็นระบบ โดยผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจนสอดคล้องกับแนวคิดของ Harris (1985: 28) ซึ่งได้เสนอ

ขั้นตอนการนิเทศเป็น 6 ขั้นตอน คือ การประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับความสำคัญของงาน เป็นกระบวนการกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์และกิจกรรมต่าง ๆ ออกแบบวิธีการทำงานเป็น กระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่าง ๆ จัดสรรทรัพยากร เป็นกระบวนการกำหนด ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ประสานงานเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับคน เวลา วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทุก ๆ อย่างเพื่อจะทำให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผล สำเร็จ และนำสู่การปฏิบัติเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสม สามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด นอกจากนี้รายละเอียดพัฒนาระบบประกัน คุณภาพการศึกษาตามกระบวนการนิเทศแบบ 3PPS ยังสอดคล้องกับการวิจัยของพระมหากิตติศักดิ์ สิริวิฑูโก (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา การวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา คือ ด้านความเหมาะสม โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็น มาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 4 ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล มาตรฐานที่ 1 คุณภาพ ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และมาตรฐาน ที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. กระบวนการนิเทศแบบ 3PPS เป็นกระบวนการนิเทศตามแนวคิดเชิงระบบซึ่งสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของ โรงเรียน
2. ควรสนับสนุนส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษามีระบบ ขั้นตอนที่สามารถปฏิบัติและตรวจสอบได้ และมีประสิทธิผลในการดำเนินงานตามกระบวนการของ รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. (2545). การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- พระมหากิตติศักดิ์ สิริวิฑูมโก. (2561). การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสุรชัย สุระชัย. (2561). การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัตนา นครเทพ. (2552). การนำเสนอรูปแบบการนิเทศภายในโดยการประยุกต์ใช้แบบกัลยาณมิตร
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 2
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สงัด อุทรานันท์. (2530). การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตร
สยาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2554). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาตาม
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2562). 2019 ก้าวข้าม
ขีดจำกัด ขับเคลื่อนงานประเมิน. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561 ก). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2561 ข). หลักสูตรการสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานผู้ประเมินคุณภาพ
การศึกษาตามรูปแบบแนวทางการประเมินแนวใหม่และกฎกระทรวงการประกัน
คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ฟันนี
พับลิชชิง.
- Harris, B. M. (1985). *Supervisory behavior in education* (2nd ed.). Englewood Cliff, NJ:
Prentice-Hall.

Schoderbek, C. G., Schoderbek, P. P. & Kefalas, A. G. (1990). **Management system: Conceptual consideration.** Texas: Business Publications.